

(Det talte ord gælder)

Andenbehandling af budgetforslag 2024 og overslagsårene 2025-2027

BUDGETTALE

Line Barfod, Enhedslisten, 5. oktober 2023

Da jeg holdt min første budgettale 31. august var jeg bekymret. Jeg var bekymret for klimakrisen. Og jeg var bekymret for, om alle her har forstået situations alvor.

Klimaforandringerne er i fuld gang. Og på vej til at blive en klimakatastrofe, som kræver handling **lige nu**. Hvis katastrofen ikke skal være altødelæggende.

For få uger siden kom der en rapport fra de førende forskere i verden. Vi overskrider med stormskridt grænserne for, hvad vores planet kan holde til.

Og i Danmark, i København, er vi nogle af de værste. Vi forbruger som om, vi havde fire planeters ressourcer. Men vi har kun én.

Vi overskrider også grænserne for hvad mennesker kan holde til. Flere og flere mistrives, får stress, depression, angst og andre diagnoser.

Og uligheden stiger. Både globalt og i Danmark.

Men samtidig med, at jeg er dybt bekymret, har jeg også håb. For vi **kan** gøre noget. Vi **kan** kæmpe os ud af krisen og styre fri af ødelæggelsen.

Og vi **kan** vælge en fremtid, der er bedre end i dag. En fremtid hvor det, vi gør for at undgå klimakrisen, samtidig kan give os et bedre liv. Et sundere liv. Et roligere og tryggere liv. Et lykkeligere liv.

Så jeg er helt enig med min kollega Lars Weiss, der under behandlingen af klimaplan 2025 på BR-mødet den 23. august 2012 sagde:

"der er rigtig store udfordringer foran os, men når alle sektorer i København og Københavns befolkning og det politiske liv slutter op om

planen, så er jeg sikker på, at det er realistisk, vi når det her, og at det vil være med til at gøre København til en klart bedre by for alle."

Der er gjort meget for at realisere klimaplan 2025. Og København er på mange måder blevet en klart bedre by. For de fleste.

Jeg har også håb, fordi jeg ved at verden lykkedes med at stoppe udledningen af Ozon med et forbud i 1989. Fordi vi så under Corona hvordan det var muligt for millioner af mennesker at ændre adfærd ganske drastisk. Og fordi energikrisen sidste vinter fik folk til at sænke deres energiforbrug. Så vi **kan**, hvis vi vil – og hvis vi tør.

I sidste uge deltog jeg i en konference i Klimaalliancen med deltagelse af en stor del af landets kommuner og regioner. Som afslutning blev deltagerne bedt om at skrive, hvad der er den største barriere for at stoppe klimaforandringerne. Det hyppigste svar var: Politisk mod.

Politikere fra hele landet ved, at det kræver politisk mod at gennemføre en så stor forandring som den vi skal igennem.

Men hvis ikke vi gennemfører forandringerne, så kommer vi til at opleve langt voldsommere forandringer. Og de forandringer vil koste langt mere. Men de vil også føre til langt større ulighed. Det er først og fremmest de fattige lande i det globale syd, der allerede nu mærker de voldsomme konsekvenser af klimaforandringerne. Men det vil også være de udsatte og dem med lave indkomster, der kommer til at mærke det i Danmark.

Derfor er det helt afgørende at vi arbejder for, at den grønne omstilling skal være socialt retfærdig.

Vi skal nedbringe CO2 udledningen fra trafikken, ved at gøre kollektiv trafik og cykling mere attraktiv end biler. Ikke ved at satse på at der i fremtidens København skal være fyldt med betonparkeringsanlæg til dyre Teslaer.

Vi skal have bedre forhold for cykler og busser og vi skal have metro til hospitalerne, så patienter, pårørende og medarbejdere hurtigt og nemt kan komme dertil.

I dag hvor jeg holder min anden budgettale, er jeg mere bekymret, end jeg var ved førstebehandlingen.

For jeg oplever, at Lynetteholmpartierne svigter i kampen mod klimakatastrofen.

Lynetteholmpartierne har fremlagt et forslag til budget, der stort set ikke reducerer CO₂. 89 ton. Det svarer til 7 københavneres udledning. Syv! Det er reelt ingenting. Ingen akut klimahandling.

Og jeg forstår simpelthen ikke, at Socialdemokratiet i den grad har opgivet klimaambitionerne. Og stort set bare overlader det til nogle andre og til mulige fremtidige teknologiske fix.

For jeg er helt enig med Lars Weiss, der ved behandlingen af klimaplan 2025 den 23. august 2012 sagde til Jakob Næsager: "Når I er enige i målsætningen, så forpligter det også."

Jeg kunne sige det samme til socialdemokraterne i dag.

Når Socialdemokratiet er enige i de ambitiøse målsætninger i klimaplan 2025 og i pejlemærkerne for klimaplan 2035, så forpligter det. Borgerne skal kunne stole på, at vi gør, hvad vi kan, for at nå de målsætninger vi sætter os.

Men det gør Lynetteholmpartiernes budgetaftale ikke. Den viser en helt forkert retning for København. Og det bekymrer mig. Det bekymrer mig meget.

Men jeg er også stadig håbefuld.

For der er en anden retning. Vi kan rent faktisk gøre noget for klimaet i Københavns Kommune. Både her og nu og på den lange bane.

Budgetforslaget fra Enhedslisten og Alternativet viser, at det er muligt både at holde hånden under velfærden og at levere på den grønne omstilling og investere ca. 500 mio. kr. i klimaet.

Og at reducere CO₂-udledningen med over 16.000 ton årligt.

Der er gode ting i Lynetteholmpartiernes budget, det medgiver jeg.

Jeg anerkender blandt andet, at partierne holder hånden under socialområdet, børne- og ungeområdet og sundhedsområdet og investerer i biodiversiteten. De tiltag er Enhedslisten enige i og jeg er glad for, at de bliver til noget.

Det, der så ikke bliver til noget, det er tiltag, der reducerer CO₂. De tiltag, der gør noget for klimakrisen her og nu.

Men jeg håber virkelig, at dette års budget er lavpunktet for klimaambitionerne i Københavns Kommune.

For vi er jo enige om målsætningerne. Vi er enige om, at vi skal finde nye veje til at nedbringe CO₂ udslippet.

Og vi skal gå fra de nuværende ca. 13 ton CO₂ pr. borger til kun 3 ton pr. borger allerede i 2030 og 1 ton i 2050. Det er FN's mål.

Det kan ikke løses ved et teknologisk fix. Vores overforbrug af jordens ressourcer, vores forurening med kemiske stoffer og plastik, vores ødelæggelse af vores havområder og vores rovdrift på mennesker, kan heller ikke løses alene med ny teknologi.

Det kræver, at vi ændrer adfærd. At vi lever mere klimavenligt.

Mange vil sige, at det bliver svært. Det gør det sikkert også. Men det bliver også godt.

Når vi ikke skal knokle derudaf for at få råd til at købe en masse nye ting, bruge dem i kort tid og så smide dem væk. Når vi køber danske grøntsager i sæson på et af de nye grøntmarkeder i byen. Når vi renoverer i stedet for at bygge nyt. Når vi tager cyklen, bussen, toget eller metroen på arbejde i stedet for bilen. Når vi køber kvalitetsgenbrug i stedet for dårligt, nyt tøj.

Det bliver måske svært at omstille sig. At bryde vaner. Men det bliver bedre. Ligesom København bliver en langt bedre by, når vi får færre biler og langt flere grønne byrum og gader. Får bedre luftkvalitet og langt mindre støj.

Desværre har Lynetteholmpartierne bundet sig fast til masten på Grådighedens Ø.

Lyt til københavnerne, de er nogle ret fornuftige mennesker: Sæt Lynetteholmen på pause og kom ind i klimakampen i stedet.

Socialdemokratiet i København har tidligere haft ambitioner for klimaet og som Lars Weiss sagde i 2012, mente socialdemokratiet at målsætningerne forpligter. Tag det ansvar på jer igen.

Lad os sammen arbejde på en grøn retfærdig fremtid.